

Новини

Общо събрание на Съюза на химиците в България за 2012 г.

През последните 20 години се утвърди традицията Управителният съвет (УС) на Съюза на химиците в България (СХБ) ежегодно да отчита своята дейност пред върховния ръководен орган на съюза – Общото събрание. Това се прави не само за формално изпълнение на изискванията на устава, а за да се обсъдят резултатите от работата през предшестващата година, да се получи оценка за нея с предложения и препоръки, които да се имат предвид за бъдещата дейност.

На 16 май 2012 г. в Дома на техниката в София се проведе Общото събрание на Съюза на химиците в България за 2012 г. при следния дневен ред:

1. Отчет за дейността на Управителния съвет през 2011 г.;
2. Отчет на Контролната комисия за 2011 г.;
3. Приемане на проект на бюджета на СХБ за 2012 г.;
4. Предложения за изменение и допълнение на устава на СХБ;
5. Предложения за награждаване и избиране на почетни членове на СХБ в България;
6. Избиране на нов Управителен съвет.

Председателят на УС на СХБ проф. В. Бешков отчете дейността на съюза през 2011 г. Той представи неговата организационна структура като сдружение на дружества, секции, клубове, групи и други организации, създадени главно на творческо-професионална основа с членове от почти всички направления на химическата наука, промишленост и образование, която дава възможност за по-голяма независимост на организациите в състава на съюза за повече самостоятелност и отговорност в техните действия, за по-квалифицирано организиране и провеждане на научно-техническите конференции, симпозиуми и дискусии, за делови контакти и творческо-професионални изяви.

Съгласно устава индивидуалните членове се регистрират и получават членска карта на съюза. До края на април 2012 г. регистрираните с членски карти членове на съюза са 927, които, разпределени по месторабота, са както следва: от университетите в София, Бургас, Шумен, Благоевград и др. – 40%, от институтите на БАН – 30%, учители по химия – 15%, пенсионери – 10% и други 5%. Броят на членовете в дружествата обаче е 2–3 пъти по-голям, а броят на участниците в дейностите, организирани от съюза, е значително по-голям.

Голяма част от химиците в страната – от университетите в Бургас, Пловдив, Шумен, Благоевград и др., участват активно в дейността на съюза и дружествата към него.

Научно-техническата дейност продължава да бъде едно от основните направления в работата на съюза. През 2011 година тя бе свързана главно с Международната година на химията и честване 110-годишнината от основаването на първата организация на българските химици. По този повод на 11.02.2011 г. в големия салон на Централно управление на БАН се състоя тържествено откриване на Международната година на химията, придружено от изложба за химическата наука, образование и промишленост в България, която по-късно беше представена и в Националния политехнически музей и музея „Земята и хората“.

В София бе представена и изложбата „100-годишнината от присъждането на Нобелова награда на Мария Кюри“ в Химическия факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“, Химико-технологичния и металургичен университет (ХТМУ), аулата на Софийския университет и Националния политехнически музей.

Във връзка с Международната година на химията, на 10.10.2011 г. в Софийския университет се проведе съвместно обсъждане на обучението и бъдещото развитие на химията в България, заедно с представители на концерн BASF (Германия).

Третият национален семинар „Химията – нашия живот и нашето бъдеще“ се състоя на 11.11.2011 г. в Химико-технологичния и металургичен университет София.

По повод приключване на Международната година на химията, на 12 декември 2011 година в големия салон на БАН се проведе дискусия за развитието на химията в България. Тя бе открита и ръководена от председателя на националния комитет към Международния съюз по чиста и приложна химия (IUPAC) проф. Х. Баларев, които обърна внимание, че в България няма генерална стратегия за развитието на науката, в това число и на химията. Наша задача е да определим приоритетните направления за развитие на химията с оглед на тяхното приложение в практиката. Изрази надежда, че срещата ще даде насока за размисъл и действия в тази насока.

Заместник председателят на БАН акад. А. Попов отбеляза, че годината приключва, но дейността продължава. „Имаме достатъчно богат опит, от който трябва да се поучим. Сега е времето да се използват знанията

на учените, практическия опит на стотиците специалисти от производството и творческата активност на младите специалисти за по-нататъшното ефективно развитие на химическата наука, като една от фундаменталните области на знанията, която определя развитието и на други приоритетни направления на науката, техниката и икономиката“.

Председателят на Федерацията на научно-техническите съюзи (ФНТС) акад. В. Сгурев изтъкна ролята на българските химици за издигане нивото на българската наука и принос на Съюза на химиците в България, който в продължение на 110 години е играл важна роля за развитието на химическата наука, образование и промишленост.

Председателят на Съюза на химиците в България проф. В. Бешков даде кратка информация за по-важните събития, свързани с Международната година на химията у нас като национални и международни конференции, „Празници на химията“, изложби за химическата наука, образование и промишленост в България, национални конкурси и др., с които бяха популяризирани възможностите на химията за подобряване благосъстоянието на хората и решаване на глобални проблеми. Акад. Д. Павлов представи „Едно виждане за развитието на науката в България“ и сподели своя опит за реализиране на своите научни изследвания на международния научен пазар.

Деканът на химическия факултет към Софийския университет проф. д-р Т. Спасов направи характеристика на академичния състав на Химическия факултет и научната дейност, извършвана съвместно с институтите на БАН и други университети, която е свързана с много други направления на науката.

По повод новите енергийни източници и опазване на околната среда, заместник директорът на Института по електрохимия и енергийни системи на БАН проф. д-р К. Петров изнесе информацията „Водороден автомобил в България“, а директорът на Института по инженерна химия на БАН проф. В. Бешков – „Възобновяеми източници за енергия от биологичен произход“.

Във връзка с нови материали за индустрията и бита председателят на Българското полимерно дружество проф. Ив. Шопов направи съобщението „Полимерите – история и перспективи“, а директорът на Института по физикохимия на БАН, проф. д-р Ив. Кръстев, сподели опит за свойствата и приложенията на покритията.

Доц. д-р С. Тепавичарова от Института по обща и неорганична химия на БАН съобщи за резултати от изследвания по оползотворяване на природните ресурси и по-конкретно за употребата на черноморската луга от солодобива за производство на неорганични съединения и продукти с фармацевтично и козметично предназначение.

Зам.-ректорката на ХТМУ доц. д-р инж. С. Терзиева представи възможностите и резултати от дейността на университета за подготовката на инженер-химици.

Председателят на Българското дружество за химическо образование и история и философия на химията проф. д-р Борислав Тошев представи информация за световния опит в развитието на образованието по химия и сподели опит за повишаване на интереса на младите хора към химията.

Интересът на учениците към химията беше дискутиран и от председателката на дружеството на учителите по химия инж. М. Йотова.

Представителят на BASF в България инж. Р. Касабов представи сайта в интернет www.chemgeneration.com, съдържащ образователни програми за повишаване интереса на младите хора към химията.

Секретарят на Съюза на химиците в България инж. Н. Найденов подчерта необходимостта от повишаване нивото на общата култура и химическите знания както на производителите, така и на потребителите на химически продукти и изделия.

През 2011 г. бяха проведени и следните по-важни научно-технически конференции и симпозиуми:

- Седма национална конференция по химия с Международна конференция „Зелени технологии и опазване на околната среда“, от 26 до 29 май в ХТМУ в София. По време на конференцията се проведе и дискусия на тема „Химията за зелени технологии“;

- Международна работна среща „Приложение на наномембранни технологии във фармацевтичната промишленост“, организирана от Дружеството по инженерна химия, на 9 и 10 септември в ХТМУ;

- Пета Балканска конференция по наука и технология на стъклото и 17-та конференция по стъкло и керамика, от 25 до 29 септември в Несебър;

- Тринадесета национална конференция по катализ и Шеста научна сесия по катализ за студенти, докторанти и млади научни работници, на 4 ноември в София, организирана от Клуба на българските катализици.

Продължиха и дейностите свързани с обучението и творческо-професионалните изяви на млади химици. За целта бяха организирани и проведени:

- Международен семинар с лятна школа за обучение на докторанти и млади учени в областта на химичните и биохимични технологии и опазване на околната среда „Преносни процеси в двуфазни системи“;

- Курс по проблемите на водородни и плазмени технологии и възобновяеми енергийни източници;

- Семинар за обучение на докторанти и млади учени по химични технологии и опазване на околната среда;

- Семинари за обучение на магистри по проблеми на водородни, плазмени и нанотехнологии, проведени в ХТМУ.

От Националното дружество за образование и история и философия на химията бе организиран семинар за учители по химия и опазване на околната среда по авангардни нано и водородни технологии в две части.

Софийското дружество на учителите по химия организира „Празници на химията“ – среща на учители и

ученици от столичните училища и награждаване на участници, класирали се в градски, регионални и национални състезания по химия, проведена на 13 май 2011 г. в Дома на техниката в София.

Състоя се и Национална дискуссионна среща „Глобален химичен експеримент“ със състезание на учители и ученици по проекти с отношение към химията и опазване на околната среда.

По програмата „Децата и БАН“ се проведе посещение на групи от ученици за запознаване с дейността на химическите институти в БАН.

През отчетния период продължи активната дейност на Сборното дружество на химиците в София. На неговите ежемесечни събрания бяха изнасяни доклади по различни актуални проблеми от научно-техническото и икономическото развитие на страната, по-важни от които са следните:

„Наноразмерен материал причина за деформация на земното магнитно поле и Тунгуската катастрофа“ – представяне на книга и обсъждане с доклад от проф. дн Г. Високов;

„Ролята на редките елементи за развитието на високите технологии“ – обсъждане с доклад от инж. Н. Жулева;

„Състояние, проблеми и възможности за ефективно използване на полиметалните руди в България“ – обсъждане с доклад от инж. Т. Милев;

„Развитие на химическата промишленост, наука и образование в България“ – доклад от инж. Н. Найденов в рамките на честването на Деня на химика – среща с ветерани химици;

„По някои проблеми на глобалното затопляне“ – обсъждане с доклад от инж. Ас. Недялков;

„Развитие на петролната промишленост в България“ – представяне на книгата на инж. Р. Радев.

Продължи ежегодното организиране на националните конкурси за наградите на Международната фондация „Св. Св. Кирил и Методий“ за „Изключителни постижения при откриването и развитието на млади таланти в областта на химията“ и „Постигания при създаването на най-подходяща учебна среда за обучение по химия“, организирани за осемнадесети път от Съюза на химиците в България, и Деветия национален конкурс за наградата „Проф. Иван Шопов“ „За изявен учен в областта на полимерите“.

През 2011 г. бяха проведени чествания на кръгли годишнини на ветерани химици.

Проф. В. Бешков отчете и връзките и съвместните дейности на съюза с други обществени организации: Федерацията на научно-техническите съюзи (ФНТС) и нейните членове – националните специализирани научно-технически съюзи и териториални организации, Българската академия на науките и университетите, Съюза на учените в България, Международната фондация „Св. Св. Кирил и Методий“, Националният политехнически музей и музея „Земята и хората“.

Той отбеляза, че с държавните и стопански органи и организации все още нямаме редовни контакти и подчерта, че връзките ни с тях трябва да се разширяват и задълбочават за обединяване усилията на специалистите на творческо-професионална основа и по-пълно да се използват техните възможности.

Съюзът продължава да получава списания и различни информационни материали от чуждестранни и международни институти, организации и фирми, които се предоставят на библиотеката на химическите институти на БАН.

През 2011 г. Управителният съвет редовно е провеждал своите заседания и отделни оперативни съвещания. На тях са разглеждани проблеми свързани главно с научно-техническата дейност и организационното състояние на съюза, предложения до държавни ведомства, институти и стопански органи и организации по проблеми на икономическото развитие и конкретни въпроси, свързани с производството, текущи въпроси от дейността на съюза и др. Особено внимание е отделено и на подготовката за честване на Международната година на химията.

Дискусиите и решенията от заседанията са отразявани в протоколи, които са предоставени на всички членове на съюза.

На всяко свое заседание Управителният съвет на съюза е обсъждал въпроси по издаването на съюзното списание „Химия и индустрия“, основано през 1922 г. Заедно с химическите институти на БАН, съюзът издава научното списание „Bulgarian Chemical Communications“, излизащо на английски език, а с Дружеството за химическо образование и история и философия на химията и Министерството на образованието, младежта и науката – на научно-методическото списание „Химия“. Страницата на Съюза на химиците в България в интернет (www.unionchem.org) е създадена през 2008 година и е свързана със сайта на ФНТС. В нея са публикувани данни са съюза и съобщения за научно-техническата дейност. В последно време се публикуват разнообразни материали свързани с дейността на съюза.

В заключение проф. В. Бешков отбеляза, че Съюзът на химиците в България продължава успешно своя сто и единадесет годишен път. Активната му дейност и през последните три години потвърждава заслужения му авторитет в химическата колегия. Разбира се, както във всяка човешка дейност, би могло да се пожелае и постигне и повече. Да се надяваме, че бъдещата ни дейност ще бъде още по-плодотворна за благо на българските химици и родината ни.

След това доц. д-р Н. Касабова прочете протокола на Контролната комисия, с който установи, че дейността на съюза и на Управителния съвет за отчетния период през 2011 г. е в строго съответствие с устава на Съюза на химиците в България. Всички разходи за 2011 година са целесъобразни и са подкрепени със съответните редовни финансови документи и предложи на Общото

събрание да приеме отчетния доклад и финансовия отчет за 2011 г. и освободи от отговорност Управителния съвет на СХБ.

Инж. Н. Найденов направи преглед на приходите и разходите и финансовото състояние на съюза за 2011 г. и предложи на Общото събрание да утвърди проектобюджета имайки предвид, че той е условен, защото не е гарантиран с предвидените приходи.

Представените материали се обсъждаха едновременно. По тях се изказаха и направиха предложения проф. дн Н. Тютюлков, доц. д-р П. Хаджиева, проф. дн Б. Тошев, проф. дн Н. Колев и проф. дн Цв. Цветков. Общото събрание с пълно единодушие прие отчета за дейността на Управителния съвет през 2011 г., протокола на Контролната комисия за 2011 г. и проектобюджета на Съюза на химиците в България за 2012 г.

Уставът на СХБ, изготвен в съответствие с изискванията на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, е приет от Общото събрание на Съюза на химиците в България на 29 септември 2001 г. и е вписан в регистъра за юридическите лица с нестопанска цел с Решение на Софийския градски съд № 4 от 14.12.2001 г. През отчетния период не са правени предложения за изменения и допълнения на устава на Съюза на химиците в България, поради което Общото събрание не предложи неговото изменение.

Общото събрание избра за почетен член на Съюза на химиците в България акад. Иван Николов Юхновски за неговите особени заслуги и дългогодишна активна съюзна дейност и предложи на Федерацията на научно-техническите съюзи да награди със „Златна значка проф. Асен Златаров“ акад. Александър Крумов Попов – председател на Българското водородно общество към Съюза на химиците в България за неговата цялостна научна, научно-организационна и обществена дейност и по случай неговата 70-та годишнина.

С пълно мнозинство Общото събрание избра нов Управителен съвет на Съюза на химиците в България в следния състав: доц. д-р Адриана Любомирова Тафрова-Григорова, проф. дн Венко Николаев Бешков, проф. дн Владимир Димчев Димитров, чл.-кор. проф. дн Димитър Любомиров Цалев, доц. д-р Иван Петров Хавезов, доц. д-р Иво Владимиров Вълчев, инж. Маргарита Георгиева Йотова, инж. Найден Христов Найденов, проф. дн Цвети Богданов Цветков и доц. д-р Чавдар Цанев Бонев. За председател на Управителния съвет на Съюза на химиците в България единодушно бе избран проф. дн Венко Николаев Бешков, а съставът на Контролната комисия включва следните съюзни членове: проф. дн Георги Петров Високов, доц. д-р Николета Ангелова Касабова и проф. дн Райчо Георгиев Райчев.

На първото си заседание новоизбраният Управителен съвет избра доц. д-р Иво Владимиров Вълчев за заместник председател на Управителния съвет, инж. Найден Христов Найденов за секретар на Управител-

ния съвет и чл.-кор. проф. дн Димитър Любомиров Цалев за главен редактор на списание „Химия и индустрия“.

Н. Найденов

Международен семинар на Хумболтовото общество по катализ във Факултета по химия и фармация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

На 4 април 2012 г. във Факултета по химия и фармация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (ФХФ-СУ) се проведе международен семинар в рамките на Хумболтовото общество по катализ. Семинарът беше организиран от проф. дн Георги Вайсилов (ФХФ-СУ), координатор на обществото и председател на Хумболтовия съюз в България, и беше финансиран от фондация „Александър фон Хумболт“, Германия. Лектори на семинара бяха учени-стипендианти на фондацията от България, Германия и Сърбия. Целта на семинара беше да покаже на младите учени, работещи в областта на катализа, успешното научно развитие на стипендиантите на фондацията и високото научно ниво на провежданите от тях изследвания. Семинарът беше открит с лекция на проф. дн Константин Хаджииванов от Института по обща и неорганична химия при БАН, координатор на Националния център за нови материали „Юнион“ и член на „Академия Еуропеа“. Лекцията отразяваше успешното приложение на инфрачервената спектроскопия на молекули-сонди за охарактеризиране на повърхности на каталитични системи и установяване на процеси протичащи върху тези повърхности. Проф. Хаджииванов, който е водещ експерт в тази област в световен мащаб, показва както основите на метода, така и най-новите резултати на лабораторията си, свързани с използването на изотопни смеси. Проф. Снежана Зарич (от Университета на Белград, Сърбия) представи съвместни изследвания с Университета на Ан и Мери в САЩ върху механизма на активиране на С-Н връзки в алкани в условията на хомогенен катализ с комплекси на преходни метали. Изследванията красноречиво показаха възможностите на съвременните квантово-химични методи за изясняване на хода на сложни каталитични процеси. Лекцията на проф. Райнхард Кийнбергер (от Техническия университет в Мюнхен, ръководител на проект на Европейския научен съвет) включваше увод в разработването на атосекундна лазерна спектроскопия за изследване на процеси на движение на електрони на повърхности и представи потенциалните области на приложение на този нов изследователски метод към химични процеси. Освен представител на един от елитните университети в Германия, проф. Кийнбергер е носител на престижната награда на фондация „Александър фон Хумболт“ за перспективни млади учени, носеща името на София Ковалевская. Последната науч-

на лекция беше изнесена от организатора на семинара, проф. Георги Вайсилов. Той представи резултати на ръководената от него група за компютърно моделиране на различни типове каталитични системи и адсорбенти, при които моделирането е не само компонент от съвременните научни изследвания, но често пъти дава нови насоки и интерпретации на експерименталните изследвания. В рамките на семинара проф. дн Илза Пъжева, посланик на фондация „Александър фон Хумболт“ за България, представи програмите на фондацията. В дискусиите на семинара участваха и колеги от България, Германия и Франция.

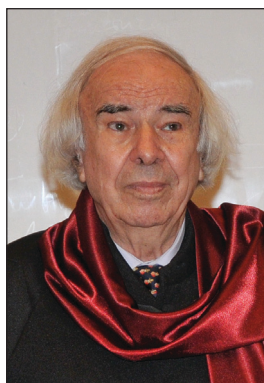
Г. Н. Вайсилов

Академик Дечко Павлов и доц. Борис Стефанов с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на Химико-технологичния и металургичен университет

На 29 май 2012 г. академичната общност на Химико-технологичния и металургичен университет (ХТМУ) отдаде заслужено признание и уважение към академик Дечко Павлов от Института по електрохимия и енергийни системи при БАН и доц. д-р инж. Борис Стефанов, ректор на ХТМУ в периода 2007–2011 г. За принос към изграждане на образователни и научни структури на ХТМУ и за високите му научни постижения в областта на физикохимията и нейното приложение академик Дечко Павлов бе удостоен с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на ХТМУ и награден с почетната огърлица. Огърлицата на ХТМУ заблестя и върху гърдите на доц. д-р инж. Борис Стефанов за принос към утвърждаване авторитета на университета като престижен образователен и научноизследователски център в България.

Специално изработени за ХТМУ дипломи получиха всички нови професори, доценти и доктори на ХТМУ. С този акт университетът постави началото на традиция, която по достоен начин ще отбелязва израстването на академичните кадри. Дипломи получиха 7 професори, 5 доценти и 37 докторанти.

Академик проф. дн Дечко Павлов е роден на 9 септември 1930 г. в гр. Шипка. Като дипломиран инженер-електрохимик във ВХТИ през 1953 г. той постъпва в катедра „Физикохимия“, ръководена от акад. Стефан Христов. Започва научната си кариера с изследвания в областта на полярографията, последвани от съвместни изследвания с акад. Христов по свръхнапрежение на водорода на кобалтови електроди. Участва в разработването на технология за производство на контактни медни покрития с повишена износоустойчивост за печатарската промишленост. През 1962 г. приема предложението на акад. Ростислав Каишев и постъпва на работа в новосъздадения Институт по физикохимия на БАН.

Акад. Дечко Павлов

През 1967 г. с проф. Будевски създават Централна лаборатория по електрохимични източници на ток – сегашния Институт по електрохимия и енергийни системи. През 1989 г. Дечко Павлов е избран за член-кореспондент на БАН, а от 1997 г. е академик. Създадената от акад. Павлов секция „Електрохимия на оловните акумулатори“ завоюва престиж на световна школа по оловни батерии. Заедно със сътрудници акад. Павлов публикува над 250 научни статии, автор е на две монографии и три раздела в монографии. Трудовете му са широко цитирани в световната научна литература – към 2011 г. са отбелязани над 3300 цитата. Акад. Павлов чете лекции в университети и компании в над 25 държави по света. Той е член на редакционните колегии на световни и наши издания. Член е на Електрохимическото дружество в САЩ, Международното електрохимическо дружество, Научния институт по батерии в Япония и др. Носител е на много наши и чуждестранни награди, последната от които е Международната награда за постижения в изследването на оловото, ILA (Великобритания) през 2010 г.

Доц. д-р Борис Стефанов

Доц. д-р инж. Борис Стефанов е роден на 12 юли 1946 г. в София. 43 години от житейския му път са неизменно свързани с развитието на ХТМУ. Последователно като студент, докторант, научен сътрудник, главен асистент и доцент участва активно в ръководните органи на университета. Избран е за член на факултетен и академичен съвет, ръководител на катедра, зам.-ректор, ректор, член на научен съвет и председател на научен съвет. Спектърът на научните интереси и педагогическата дейност на доц. Стефанов обхващат тематики от областта на: екологични технологии в металургията; енергийна и екологична оптимизация на горивни процеси; екстрактивна металургия; топене на сулфидни концентрати в летящо състояние; математическо моделиране на пещни процеси; преносни процеси; оползотворяване на вторични енергийни и суровинни ресурси. Резултатите от научната дейност са обобщени в 147 статии и доклади на научни конференции. Има издадени 15 патента, от тях 4 са в чужбина. Научният колектив на доц. Стефанов разработва над 100 проекта, свързани

с металургични и химични заводи. Реализираният икономически ефект от проектите е над 3 милиона лв. Доц. Стефанов е автор на 6 учебни помагала и под негово ръководство са защитили трима докторанти. Основните постижения на ХТМУ през последните 8 години, през които доц. Стефанов е зам.-ректор и ректор, са белязани с неговото активно участие и приноси. Днес университетът достига най-високи позиции в рейтинговите класации по специалности в България.

Редколегия

Връчване на наградата „Проф. Ив. Шопов“ за 2012 година на Деветия национален конкурс на Съюза на химиците в България за „Изявен млад учен в областта на полимерите“

На 1 март 2012 г. в залата на Института по полимери на Българската академия на науките (ИП-БАН) бяха обявени резултатите от Деветия национален конкурс на Съюза на химиците в България за наградата „Проф. Ив. Шопов“ за 2010 г. за „Изявен млад учен в областта на полимерите“. Тя се дава на млад български учен, на възраст до 35 години, за изследвания в областта на полимерната наука, извършени самостоятелно или в съвместорство, в България (или частично в чужбина, но по наша тематика). По традиция наградата се връчва на 1-ви март, когато учените от Института по полимери честват своя празник.

На Деветия национален конкурс със свои научни работки участваха следните кандидати: гл. ас. д-р Еми Халаджова, Институт по полимери на БАН, маг. Филип Спасов Ублеков, Институт по полимери на БАН и д-р инж. Мария Петрова Александрова, от Техническият университет в София.

Предложенията са разгледани от специална комисия и са оценени съгласно изискванията и критериите за научните изследвания. Оценката на представените за наградата научни публикации и определянето на носителя ѝ са извършени от Научния съвет на Института по полимери на Българската академия на науките, който с тайно гласуване е определил наградата да бъде присъдена на д-р Еми Халаджова.

Д-р Еми Халаджова е главен асистент в лаборатория „Полимеризационни процеси“ на ИП-БАН. През 2011 година защитава успешно дисертационния си труд като съвместен докторант на Химико-технологичния и металургичен университет и ИП-БАН. Научните интереси на гл. ас. д-р Халаджова са в областта на получаването на полимерни нанокapsули, с потенциално приложение в медицината, фармацията и електрониката. Тя използва различни методи за получаването им, съобразени с бъдещото им приложение. Голямо постижение е разработената през 2011 г. нова и оригинална стратегия за получаване на полимерни нанокapsули с включени

ДНК молекули, състояща се в образуване на полимерна обвивка върху предварително получено ядро-шаблон (наноразмерен ДНК/полимерен комплекс) и последващото му разграждане. Разработеният метод позволява получаване на нанокapsулите при меки условия на работа, като по този начин могат да бъдат избегнати ниската стабилност при съхранението и преноса на ДНК молекулите. Това прави получените нанокapsули много подходящи за приложение в генната терапия, която има огромен потенциал за лечение на заболявания, доскоро считани за nelечими.

Тематиката бе оценена и от националния Фонд „Научни изследвания“, който отпусна средства на гл. ас. д-р Халаджова за провеждане на проект по програмата „Млади учени“ на тема „Полимерни капсули и полиплекси на основата на нови съполимери като вектори за биологична трансформация на ДНК“.

Председателят на Съюза на химиците в България проф. дн Венко Бешков връчи наградата и почетни грамоти за достойно представяне на всички участници в конкурса.

Д-р Халаджова бе поздравена лично от председателя на БАН акад. Никола Съботинов. На тържеството присъстваха още акад. Александър Попов – заместник-председател на БАН, проф. дн Владимир Димитров, научен секретар на БАН, носители на наградата от предишни години и учени, работещи в областта на полимерите.

Редколегия

Посещение на видния германски учен-химик професор Хелмут Шварц – президент на фондация „Александър фон Хумболт“

На 23 и 24 април 2012 г. на посещение в София беше видният германски учен-химик професор Хелмут Шварц – президент на фондация „Александър фон Хумболт“, Германия. Посещението беше по покана на ръководството на Хумболтовия съюз в България във връзка с отбелязването на 20-та годишнина от основаването на съюза. На 23 април проф. Шварц посети Факултета по химия и фармация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, в който около 10% от хабилитираните преподаватели са стипендианти на фондацията. Във факултета проф. Шварц изнесе емоционален научен доклад във връзка с дългогодишните си изследвания върху активирането на метан от метални оксиди. Комбинирайки различни изследователски методи, от маспектрометрия до квантова химия, групата на проф. Шварц в Техническият университет в Берлин е установила водещите фактори определящи хода на процесите на разкъсване на връзката въглерод-водород в метана и е посочила начини за практическото приложение на този каталитичен процес.

Откриване на изложбата по повод на 20-та годишнина на Хумболтовия съюз в България на 23.04.2012 г. в големия салон на БАН. Отляво надясно: проф. дн Г. Вайсилов, акад. Е. Головински, проф. д-р Х. Шварц и г-н М. Хьопфнер.

В рамките на честването на годишнината на Хумболтовия съюз в България, проф. Шварц участва в събирането за отбелязване на годишнината на съюза в големия салон на БАН и откриването на изложба за дейността на съюза. На тържеството присъства г-н М. Хьопфнер, посланик на Федерална република Германия в Република България.

На 24 април проф. Шварц, придружен от акад. Евгени Головински (почетен председател на Хумболтовия съюз в България), проф. Димо Платиканов (почетен член на ръководството на съюза) и проф. Георги Вайсилов (председател на съюза), беше приет от заместник председателя на БАН, акад. Александър Попов.

В края на посещението си, проф. Шварц беше удостоен с почетната степен „Доктор хонорис кауза“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за неговите приноси за развитието на химическата наука (с над 950 научни публикации, над 20000 цитата и H индекс 73) и за дългогодишната подкрепа на фондация „Александър фон Хумболт“ за развитието на българските учени и науката в България.

Г. Н. Вайсилов

Празници на химията в училище

На 16 май 2012 година в зали 3 и 4 във Федерацията на научно-техническите съюзи се проведе заключител-

ният етап от традиционните „Празници на химията в училище“. Те се организираха за десети пореден път от дружеството на учителите по химия и Регионалния инспекторат по образованието към Министерството на образованието, младежта и науката (РИО МОМН) в София.

Тази година празниците преминаха под надслов „SOS за Земята“. На постерната сесия се представиха 18 училища с 46 постера, макети и модели в две направления: „Рециклиране на отпадъци“ и „Алтернативни източници на енергия“.

Най-многобройно бе участието на учениците от Националната природо-математическа гимназия. Състоя се и конкурс за софтуерни продукти по същите направления. Двадесет и три продукта с изключително високо качество бяха представени от 17 училища.

Първите три най-добри изложения по направления получиха грамоти и похвали от дружеството на учителите по химия. Богата музикална програма спомогна за празничното настроение в залата. Старши експертът по природни науки от Регионалния инспекторат по образованието към Министерството на образованието, младежта и науката в София Росица Илиева връчи грамоти на всички ученици от седми до дванадесети клас, които на областен кръг на олимпиадата по химия и опазване на околната среда имат над 75 точки, както и на отлично представилите се участници в националната олимпиада по химия.

Председателят на дружеството на учителите по химия на София-град Маргарита Йотова награди над петдесет ученици от седми клас, участници в състезанието „Талантлив химик“, които имат отлични оценки. Грамоти получиха и шестима ученици с отлични оценки от дванадесети клас, които участваха в състезанието за зрелостници и кандидат-студенти.

Проведените празници още веднъж показаха и доказаха, че софийските учители ежедневно полагат грижи за развитие на индивидуалните способности и интереси на учениците. Стремещът им за прилагането на нетрадиционни форми за проява на учениците води до постигнатите отлични резултати.

Н. Найденов